

lemmer vil huske, at som Lovforslaget i sin Tid blev fremsat, indeholdt dets § 9 en Bestemmelse om, at der skulde afgives til Staten 10 pCt. af Fæstegodsets Værdi. Jeg bliver ved at have den Opfattelse, at der er 3 Faktorer i denne Sag: Fæsterne, Godsejerne og Staten, og efterhaanden som Tiden er gaaet, medens vi har behandlet Sagen, synes jeg, at man i Stedet for at stryge de 10 pCt. hellere skulde have forhøjet Procenten, thi Fæstestederne er i høj Grad steget i Værdi i disse Aar. Men jeg har ikke kunnet faa Tilslutning hertil, hverken i dette eller i det andet høje Ting, saa dette er altsaa blot en Bemærkning, som er uden Værdi i Øjeblikket. Men jeg ønsker dog at udtale, at jeg fremdeles har samme Opfattelse, som da Lovforslaget blev fremsat.

Det har været baade rigtigt og forsvareligt, at Lovforslaget er undergaaet adskillige Forandringer i det andet høje Ting. Der er sket den Ændring i § 1, at medens Lovforslaget, som det blev fremsat i Aar, indeholdt Bestemmelse om, at en hel Del Huse skulde afløses samtidig med Gaardene, er Lovforslaget nu affattet saaledes, at de Huse, der skal afløses, er dem, der er oprettede i Henhold til Forordningerne af 25. Marts 1791 § 3 og 27. September 1805 § 11 samt de i § 1 i Lov af 22. Maj 1902 omhandlede Huse. Alle andre Huse er udtagne af § 2 og henførte til et andet Afsnit af Lovforslaget. Der er tillige sket den Forandring i § 1, at Magelægsbestemmelsen er udtaget og indsat i § 2, og den har her faaet en saadan Form, at jeg tror, at alle Parter kan være nogenlunde tilfredse dermed. Den indeholder den Bestemmelse, at naar Parterne er enige og særlige Forhold taler derfor, kan saadanne Magelæg finde Sted. — I § 6 er Bestemmelsen om, at Ejendommene vurderes efter deres Værdi i Handel og Vandel under normale Forhold, udgaaet, og man har i Stedet indsat den Bestemmelse, at Fæstegodsets Værdi som Regel ikke maa ansættes højere end ved sidste Ejendomskylvurdering. — Dernæst er der i § 7 foretaget den Forandring, at medens der i Lovforslagets oprindelige Tekst stod, at Beregningen af Værdien af aarlige Ydelser, paa hvilke der sættes Kapitelstakst, skulde ske efter Gennemsnittet af de sidste 24 Aars Takster med Udskydelse af de to højeste og to laveste, bestemmes det nu, at saadanne Ydelser beregnes efter Gennemsnittet af Kapitelstaksterne for de sidste 24 Aar med Udskydelse af de 6

højeste og de 6 laveste Takster. Hensigten er at undgaa de høje Kapitelstakster, vi har haft i de sidste Aar. — I § 12 er der sket en Ændring, som fører vedkommende Bestemmelse tilbage til den Form, den havde ved Lovforslagets Fremsættelse i 1916, nemlig at Afløsningskommissionen i hver Amtsraadsreds skal bestaa af en Formand, udnævnt af Landbrugsministeren, og 2 andre Medlemmer, valgte af Amtsraadet ved Forholdstalsvalg.

Hovedbestemmelserne synes mig at indeholdes i andet Afsnit af Lovforslaget, der angaar Brug af Huse paa Landet. I § 17 foreslaas det at nedsætte tre Kommissioner, een for Jylland, een for Fyn og een for Sjælland med omliggende Øer. Jeg havde hellere set, at vi havde faaet en Kommission for hver Amtsraadsreds, men vi enedes — det er altid rart til syvende og sidst at kunne enes — om at nøjes med disse 3 større Kommissioner. Jeg tror, at Arbejdet for disse Kommissioner let vil blive for stort, thi de skal dels afgøre, hvilke Huse der kan betragtes som Tjenestehuse, dels være med til at bestemme Afgiften for de Fæste-, Leje- og Forpagtningskontrakter, som bliver affattet. Men det gaar maaske alligevel. Der er endvidere en Bestemmelse om, at man for Fremtiden ikke maa give i Brug hverken til Forpagtning eller til Leje o. s. v. paa mindre Aaremaal end 8 Aar. Det er en god Bestemmelse. Dernæst føjes der til, at hvis Ejer og Bruger ikke kan enes om Afgiftens Størrelse, kan Afgiften ikke fastsættes til højere Beløb end 4 pCt. af Ejendommens Skyldværdi. Der er ogsaa optaget en Bestemmelse, der svarer til den, vi har vedtaget ved en midlertidig Lov for indeværende Aar, og gaar ud paa, at Opsigelse til et tidligere Tidspunkt end 1. April 1927 er ikke gældende, medmindre Ejeren af det paagældende Hus selv vil bebo det.

Jeg tror, at naar dette Lovforslag bliver vedtaget, vil det give Sikkerhed for Brugerne af Huse paa Landet, og at det har sin Betydning, at man har saadanne Huse, saa at Folk med meget smaa Penge kan faa et selvstændigt Hjem. Derfor kan jeg paa det bedste anbefale dette Lovforslag til Tingets Velvillie og helst hurtige Behandling.

Martin Hansen: Den højtærede Landbrugsminister sluttede med at udtale, at han forventede, at Folketinget hurtigt vilde gennemføre dette Lovforslag, og jeg kan straks sige, at det er mit Parti villigt